

Племінна цінність голштинських бугаїв у різних умовах використання

Кличка і номер бугая	Автор результату оцінки	Число дочок	Продуктивність			Повторюваність оцінки, %
			надій, кг	жир		
				%	кг	
		Число ровесниць	Племінна цінність			
надій, кг	жир					
			%	кг		
Брайгедир 38459	Голштинська асоціація Канади	610	9169	3,55	325	
		-	+1104	+0,07	+44	99
	В.І. Антоненко, 1997	42	4328	3,70	159	
		241	-515	-0,05	-22	71
Крістін Бойс 374	Голштинська асоціація Канади	606	8427	3,69	311	
		-	+762	±0	+24	99
	М.М. Майборода, 1997	47	7135	3,87	277	
		-	-114	+0,02	-4	78
Кондон 193 КЧП-1801	Голштинська асоціація Канади	16	5550	3,66	203	
		-	+1081	±0	+49	-
	М.С. Пелехатий, 1998	54	3452	3,95	136	
		-	-600	+0,02	-32	-

Інститут розведення і генетики тварин УААН

УДК 636.22/28.082

В.І. АНТОНЕНКО, Ю.В. МІЛЬЧЕНКО

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ПЛЕМІННОЇ ЦІННОСТІ БУГАЇВ-ПЛІДНИКІВ

Головною метою оцінки племінної цінності бугаїв молочної худоби є відбір найцінніших тварин на основі застосування єдиної методики з повторюваністю результатів не менше 80%. При цьому ровесницями повинні виступати дочки інших плідників, що поставлені на випробування в даному турі. Часто цей захід зводиться до оцінки бугаїв в одному стаді, без аналізу їх цільового призначення, із залученням до ровесниць дочок усіх бугаїв, у тому числі й бугаїв-лідерів та препотентних поліпшувачів.

Нами на матеріалах ДПЗ «Глосківський» і «Бортничі» Київ-

© В.І. Антоненко, Ю.В. Мільченко, 1999
Розведення і генетика тварин. 1999. Вип. 31 – 32

ської області проведено оцінку 10 бугаїв, які були поставлені на випробування, причому 7 використовувалися одночасно у двох стадах. Оцінку здійснювали за двома варіантами: I — порівнювали продуктивні ознаки дочок із ровесницями від інших плідників стада; II — із дочками бугаїв, які перебувають на випробуванні за якістю нащадків (таблиця).

Результати оцінки бугаїв, що розраховані за різними варіантами

Кличка і номер бугая	Число дочок	I варіант				II варіант			
		число ровесниць	надій, кг	жир		Число ровесниць	надій, кг	жир	
				%	кг			%	кг
Фріленд 279	21	305	+599	+0.07	+25	98	+832	+0.08	+34
Дарунок 2264	12	95	+131	+0.08	+7	16	+177	+0.10	+9
Мускат 1805	10	50	+34	-0.09	-4	18	-220	-0.04	-11
Берт 1634	13	143	+24	-0.02	+0	43	+325	-0.03	+9
Рицар 271	42	228	-58	-0.02	-3	68	+314	-0.04	+9
Момент 3058	21	173	-146	-0.07	-9	24	-208	-0.04	-10
Міліонер 2140	12	124	-298	-0.06	-14	18	-60	-0.11	-7
Феномен 1278	12	92	-300	+0.03	-10	41	-189	+0.02	-6
Ельбрус 1706	12	120	-465	+0.09	-14	44	-282	+0.10	-6
Аїст 1716	11	186	-505	+0.03	-18	36	-378	+0.03	-12
У середньому	17	152	-98	+0.004	-4.0	41	+31	+0.007	+0.9

Встановлено, що пересічна оцінка плідників, які перевіряються, за I варіантом становила: 98 кг молока, 0,04% жиру і 4,0 кг молочного жиру, за II — відповідно +31, +0,07, +0,9. Істотна різниця у результатах оцінки плідників пояснюється тим, що до числа ровесниць у I варіанті увійшли дочки бугаїв-поліпшувачів, які використовувалися у стадах (Зайчик 1408 — +518; Джевел 289 — +510 та ін.). За величиною надою ранги бугаїв, отримані за різними варіантами оцінки, збігаються лише за крайніми значеннями — максимальним і мінімальним ($r_s = 0,72$, $P < 0,05$). За вмістом жиру в молоці таких збігів дещо більше ($r_s = 0,92$, $P < 0,001$).

Таким чином, підбір ровесниць для оцінки племінної цінності бугаїв необхідно проводити серед дочок плідників, які перевіряються. Оцінка бугаїв у конкретному стаді свідчить лише про той ефект, що показав плідник за умов створеного селекційного тиску.

Інститут розведення і генетики тварин УААН